

SUOMEA KOSKEVA KUODES RAPORTTI

KANSALLISTEN VÄHEMMISTÖJEN SUOJELUA KOSKEVA PUITEYLEISSOPIMUS

Hyväksytty 24. helmikuuta 2025

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ACFC/OP/VI(2024)1

Julkaistu 16. Kesäkuu 2025

Kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen sihteeristö
Euroopan neuvosto
F-67075 Strasbourg Cedex
Ranska

www.coe.int/minorities

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ.....	4
ENSISIJAISET SUOSITUKSET.....	7
Ensisijaiset suositukset.....	7
Muut suositukset.....	8
Näiden suositusten seuranta	8
SEURANTAMENETTELY	9
Seurantatoimet ja tietoisuuden lisääminen neuvoa-antavan komitean viidenteen raporttiin sisältyvistä suosituksista.....	9
Kuudennen kierroksen maaselonteon laadinta.....	9
Maavierailu ja kuudennen raportin hyväksyminen	9

TIIVISTELMÄ

1. Suomea voi yhä luonnehtia hyvinvointivaltioksi, joka varmistaa kaikille yhdenvertaiset ihmisoikeudet ja korostaa vahvasti sukupuolten tasa-arvoa. Tämä myös hyödyttää vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä. Maan vahvaa oikeudellista ja poliittista rakennetta tukee vähemmistöoikeuksien, myös kielellisten oikeuksien suojeleminen, joka sisältää myös laajat mahdollisuudet vähemmistökulttuurien ja -kielten ilmaisulle ja edistämiseksi. Suomi myös soveltaa puiteyleissopimusta kiitettävän joustavasti ja avoimesti, minkä seurauksena eri kansallisiin vähemmistöihin kuuluvilla on laajemmat mahdollisuudet nauttia puiteyleissopimuksen turvaamista oikeuksista.

2. Raportointikaudella maan yleinen vastavuoroisen kunnioituksen ja ymmärryksen ilmapiiri on kuitenkin huomattavasti heikentynyt. Tilannetta on vielä kärjistänyt poliittinen retoriikka, joka normalisoi myös etnisiin, kielellisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kohdistuvan vihapuheen. Yhteiskunnan jakolinjat ovat korostuneet, mikä näkyy rotuperusteisena syrjintänä, viharikoksina ja lisääntyneenä vihana sosiaalisessa mediassa. Tämä jäyttää yhteiskunnan koheesiota, minkä neuvoa-antava komitea toteaa hyvin huolestuneena. Vaikka politiikan ja hallinnon ylätaso on sitoutunut puuttumaan näihin huolestuttaviin kehityskuluihin, lukuisat maahanmuuttoasioita koskevat lainmuutokset ovat edistäneet ilmapiiriä, joka on johtanut tällaisen julkisen puheen lisääntymiseen. Merkittävässä asemassa olevien poliittisten henkilöiden kielteiset lausumat ovat erityisen haitallisia etnisten suhteiden kannalta. Tämän vuoksi on ryhdyttävä pikaisesti ja päättäväisesti toimiin kulttuurienvälisen vuoropuhelun sekä yleisen suvaitsevaisuuden ja kunnioituksen ilmapiiriin edistämiseksi. Torjumalla tehokkaasti kaikkea eri muodoissa esiintyvää vihaa ja vihapuhetta voidaan tämä päämäärä saavuttaa.

3. Venäjän federaation Ukrainaan kohdistamalla hyökkäyssodalla sekä sen eri seurauksilla, kuten Suomen itärajan ylityspaikkojen sulkemisella ja kansallisen turvallisuuskeskustelun kiihtymisellä, on ollut syväleikkävyä vaikutus yhteiskunnalliseen ja poliittiseen dynamiikkaan. Tämä on muuttanut yleistä yhteiskunnallista ilmapiiriä ja ajattelutapaa politiikassa. Neuvoa-antava komitea on pahoillaan Suomessa asuvien venäjänkielisten ilmaisemasta huolesta, jonka mukaan Venäjän federaation Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan seurauksena heidän vähemmistöoikeuksiensa toteutuminen on heikentynyt monin tavoin. Vaikka neuvoa-antava komitea tunnustaa täysin tästä hyökkäyksestä johtuvat Suomen oikeudet kansallista turvallisuuttaan koskevat huolet, komitea on huolissaan puiteyleissopimuksen suojelemien vähemmistöoikeuksien toteutumisen rajoituksista. Ne näyttävät aiheuttaneen yleistä syrjäyttämisen ja poissulkemisen tunnetta monissa osin suomalaista yhteiskuntaa.

4. Vuonna 2023 aloittaman hallituksen ohjelmaan sisällytetyt ja nyt käynnissä olevat mittavat budjettileikkaukset ovat aiheuttaneet huolta leikkausten ja niihin liittyvien toimenpiteiden vaikutuksista perusoikeuksiin, mukaan lukien leikkausten mahdollinen kohdistuminen ylivoimaisesti kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöihin. Neuvoa-antava komitea on erittäin huolestunut näiden toimenpiteiden vaikutuksista vähemmistöoikeuksien kokonaisvaltaiseen ja yhdenvertaiseen toteutumiseen, peruspalveluihin sekä etenkin terveydenhuoltoon, sosiaaliturvaan ja vähemmistökulttuurien ja -kielten edistämiseen. Komitea korostaakin, että kaikkien viranomaisten velvollisuus on arvioida omien toimien vaikutus yhdenvertaisuuden kannalta ja pyrkiä löytämään oikeudenmukainen, kansallisten että kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden mukainen tasapaino budjettileikkausten ja resurssien jakamisen välillä.

Suomenruotsalaiset (ruotsinkieliset)

5. Kaksikielisyydellä ja suomenruotsalaisten kielellisillä oikeuksilla on vahvat oikeudelliset takeet, mutta niiden käytännön toteutus on yhä riittämätöntä. Se johtaa eriarvoisuuteen erityisesti koulutuksessa sekä työllisyys-, terveydenhuolto ja sosiaaliturvapalveluissa. Viimeaikainen kehitys, kuten julkishallinnon palvelujen digitalisoituminen ja etenkin vastikään toteutettu hyvinvointialueiden perustamiseen johtanut terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen rakenneuudistus ovat vähentäneet jo entisestään ruotsin kielen käyttöä yhteiskunnassa sekä vaikeuttanut ruotsin kieltä taitavien ammattilaisten saatavuutta monilla aloilla. Vuoden 2021 Suomen kansalliskielistrategia asetti selkeän tavoitteen puuttua näihin asioihin ja samalla torjua sitä, että ”kansalliskielten” käyttöalueet kapenisivat. Tämän strategian tehokas toimeenpano on välttämätöntä.

Saamelaiset

6. Pitkään jatkunut saamelaiskäräjien vaaliluetteloon rekisteröitymistä koskeva kiista on yhä ratkaisematta. Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä hallituksen esitys saamelaiskäräjiä koskevan lain muuttamisesta. Esityksen sisältämisestä ehdotuksista ei kuitenkaan ole yksimielisyyttä eri saamelaisryhmien välillä. On siten vielä ponnisteltava saamelaisyhteisön sisäisen rakentavan vuoropuhelun helpottamiseksi. jotta saamelaiskäräjien saamelaisenemmistön ja vähemmistöjen

edustajat saadaan yhteen ja luodaan oikeudenmukainen tasapaino toisaalta yhteisön etujen ja toisaalta vapaan itseidentifikaation periaatteen välillä. Joissakin saamelaisissa syntynyt käsitys siitä, että heidät olisi suljettu saamelaisyhteisöstä ulos, on haitallista heidän itsensä mutta myös koko yhteisön kannalta. Neuvoa-antava komitea katsoo, että vireillä olevalla totuus- ja sovintoprosessilla – jota se pitää tervetulleena, mutta samalla suosittelee, että se toteutetaan syrjimättömästi kaikki saamelaistahot mukaan ottaen – voisi olla keskeinen rooli tämän asian laajemmassa ja kattavammassa arvioinnissa.

7. Saamelaiskulttuurille, -kielille ja -koulutukselle on ohjattu kiitettävästi resursseja. Vaikka eri saamen kielten elävöittäminen saamen kielipesien ja etäoppimisen avulla on tuottanut myönteisiä tuloksia, nämä hankkeet ovat olleet lähinnä projektipohjaisia eivätkä näin ollen pysyviä. Lisäksi saamen kielten korkealaatuisen koulutusmateriaalin puute ja pula näiden kielten opettajista ovat yhä vakava ongelma, kuten se on muidenkin kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien kohdalla. Viime kädessä tilanne johtaa näitä kieliä osaavien ammattilaisten puutteeseen.

8. Neuvoa-antava komitea on syvästi huolissaan toistuvista tilanteista, joissa saamelaisilla ei ole ollut riittävää vaikutusmahdollisuutta päätöksiin, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti heidän mahdollisuuksiinsa säilyttää ja kehittää kulttuuriaan ja identiteettiään, mukaan lukien heidän perinteinen elämäntapansa. Tämä liittyy läheisesti siihen, mitä ”neuvotteluvollisuudesta” seuraa (eli ennalta annettua tietoon perustuvaa lupaa ei vaadita eikä saamelaiskäräjillä ole veto-oikeutta) ja miten se toteutetaan sekä se, että eri saamelaisnäkemys ja -etuja ei huomioida saamelaiskäräjillä. On todella tärkeää, että saamelaiset ovat tehokkaasti mukana kaikissa asiaan kuuluvissa päätöksissä ja että heidän erilaiset etunsa ja tarpeensa huomioidaan.

Romanit

9. Viime vuosina on edistytty jonkin verran esimerkiksi romanien osallistumisessa varhaiskasvatukseen ja romanikielen elvyttämisessä. Romanit kohtaavat kuitenkin yhä syrjintää kaikilla elämänalueilla, etenkin korkeakoulutukseen ja työelämään pääsyssä. Myös etniseen profilointiin liittyvistä tapauksista raportoidaan jatkuvasti. Romaneja koskevien koulutusmateriaalien satunnaisuus ja riittämättömyys – mikä näyttäytyy myös muiden vähemmistöihin kuuluvien kohdalla – myötävaikuttaa siihen, että tähän yhteisöön kohdistuvat stereotypiat pysyvät juurtuneina. On merkillepantavaa, että syrjinnän ehkäisy puuttumalla mustalaisvastaisuuteen on ollut osa viimeisintä kattavaa romanipuiteohjelmaa – Kansallinen romanipolitiikka 2023-2030 – ja siinä on myös vahva intersektionaalinen lähestymistapa. Romanipuiteohjelman tehokas toimeenpano on kuitenkin vakavasti uhattuna, koska sille ei ole omaa erillistä valtion rahoitusta.

Venäjänkielinen väestö

10. Venäjänkieliset henkilöt ovat kertoneet etenkin vähemmistökielten opetuksen ja kulttuuritoiminnan tukemisen heikentymisestä. Lisäksi venäjänkielisten syrjintä ja heihin kohdistuneet viharikokset ovat merkittävästi lisääntyneet. Tämä näkyy yhdenvertaisuusvaltuutetulle tehdyistä kanteluista ja poliisille vuosittain tehdyistä viharikosilmoituksista. Syrjinnänvastaisen lainsäädännön kattavuudesta ja institutionaalisten rakenteiden vakiintuneisuudesta huolimatta kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien, myös venäjänkielisten, piirissä tietoisuus näistä sääöksistä ja oikeusturvakeinoista on yhä vähäistä. Tämä korostaa tarvetta lisätä tietoisuutta käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista ja tukirakenteista syrjintää kohtaavien vähemmistoyhteisöjen piirissä.

Karjalaiset ja muihin yhteisöihin kuuluvat

11. Karjalaisten edustajat toistivat toiveensa, että karjalaisvähemmistölle tunnustettaisiin vahvempi oikeudellinen asema. Yhteisön jäsenet ovat kyllä saaneet jatkuvaa tukea kulttuurinsa ja identiteettinsä edistämiseen etenkin karjalan kielen elvytyshankkeiden kautta. Vaikka vähemmistökielen koulutuksen saatavuutta yleisesti kiitellään, sen rajallinen tarjonta ja järjestäminen eivät ole kuitenkaan aina vastanneet kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien kielitarpeita, mukaan lukien venäjän-, karjalan- ja vironkielinen väestö. Siksi on oleellista edistää tällaista koulutusta ja varmistaa, että sen kysyntää arvioidaan täsmällisesti ja säännöllisesti. Vaikka Suomen yleisradioyhtiö YLE tuottaakin edelleen mediasisältöjä ja palveluita vähemmistökielillä, monet neuvoa-antavan komitean kanssa keskustelleista vaativat laadukkaampaa, osallistavampaa ja kriittisempää mediasisältöä, erityisesti venäjäksi.

12. Yhdenvertaisuustieto, sukupuolten tasa-arvo ja vähemmistöjen suojelun intersektionaaliset näkökulmat

13. Suomi korostaa sukupuolten tasa-arvon sekä lasten ja nuorten oikeuksien merkitystä. Tästä huolimatta intersektionaaliset seikat vähentävät edelleen vähemmistöryhmiin kuuluvien henkilöiden mahdollisuuksia nauttia oikeuksistaan täysimääräisesti. Intersektionaalisen ja moniperustaisen syrjinnän säädöspäätösten määritelmien luominen syrjinnänvastaisessa oikeudellisessa

sääntelyssä auttaisi tekemään intersektionaaliset syrjinnän muodot näkyvämmiksi – esimerkkinä ovat saamelais- tai romaaninaisten taikka ruotsinkielisten vanhusten kohtaama syrjintä. Samalla se mahdollistaisi niiden esteiden tunnistamisen, jotka haittaavat heidän pääsyään oikeuksien ja palveluiden piiriin. Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä koskevan sukupuolijaotellun yhdenvertaisuustiedon järjestelmällisempi kokoaminen olisi keskeistä siinä, että näihin henkilöihin kohdistuva politiikka on vaikuttavaa ja että toimenpiteet mitattavissa.

ENSISIJAISET SUOSITUKSET

14. Neuvoa-antava komitea ehdottaa, että ministerikomitea antaa seuraavat suositukset puiteyleissopimuksen toimeenpanosta Suomessa.

15. Viranomaisten tulisi ryhtyä seuraaviin ensisijaisiin toimiin parantaakseen edelleen puiteyleissopimuksen toimeenpanoa kaikkien muiden tässä arvioissa mainittujen suositusten toimeenpanon ohella.

Ensisijaiset suositukset

- 1) Neuvoa-antava komitea kehottaa painokkaasti viranomaisia suorittamaan kattavan ja itsenäisen arvioinnin osana meneillään olevina säästötoimina tehtyjen budjettileikkausten vaikutuksesta vähemmistöihin kuuluvien henkilöihin (ks. kappale 67, artikla 4).
- 2) Neuvoa-antava komitea kehottaa painokkaasti viranomaisia kuulemaan kaikkia saamelaisryhmiä tiiviisti ja varmistamaan sen, että perinteistä maankäyttöä kaikilla tasoilla koskevat päätökset eivät vaikuta kielteisesti saamelaisten kykyyn säilyttää ja kehittää kulttuureitaan, kieliään ja identiteettejään, mukaan lukien heidän perinteiset elintapansa. Viranomaisten tulisi saattaa päätökseen Kansainvälisen työjärjestön ILO:n alkuperäiskansoja koskevan sopimuksen nro 169 ratifiointin valmistelu (ks. kappale 90, artikla 5).
- 3) Neuvoa-antava komitea kehottaa painokkaasti viranomaisia vahvistamaan pyrkimyksiään edistää luottamusta, keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä kaikkiin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä koskien. Tässä yhteydessä viranomaisten tulee pidättäytyä käyttämästä ja välittömästi ja yksiselitteisesti tuomita kaikki vihapuhe, erityisesti poliittisten johtajien taholta, ja edistää yleistä kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja suvaitsevaisuuden ja keskinäisen kunnioituksen henkeä (ks. kappale 105, artikla 6).
- 4) Neuvoa-antava komitea vetoaa viranomaisiin, jotta ne loisivat olosuhteet kattavalle vuoropuhelulle kaikkien saamelaisyhteisön ryhmien kanssa pyrkimyksenä saavuttaa yhteinen ymmärrys pitkään jatkuneesta kiistasta saamelaiskäräjien vaaliluetteloon rekisteröitymisestä. Lisäksi viranomaisten tulisi tiiviissä kuulemisessa kaikkien saamelaisyhteisön ryhmien kanssa arvioida totuus- ja sovintoprosessien kokemukset ajatellen sen mahdollista jatkoa vuoden 2025 jälkeen (ks. kappale 40, artikla 3).
- 5) Neuvoa-antava komitea vetoaa viranomaisiin, jotta nämä takaisivat jatkuvan ja korvamerkityn perusrahoituksen kansallisten romaanien osallisuuspolitiikan tehokkaalle toteuttamiselle pyrkimyksenä puuttua kestäväällä tavalla syrjintään ja epätasa-arvoon, jota romaanivähemmistöön kuuluvat kohtaavat (ks. kappale 73, artikla 4).
- 6) Neuvoa-antava komitea vetoaa viranomaisiin, jotta saamelaisten totuus- ja sovintokomission puiteissa suunniteltu saamelaisten psykososiaalinen tukiyksikkö (*Uvja*) voitaisiin perustaa pysyväksi rakenteena, jolla on riittävä rahoitukselliset ja henkilöresurssit, kunhan sen työn vaikutusarviointi on suoritettu ja nykyinen komission tehtävänanto on saatettu loppuun (ks. kappale 91, artikla 5).
- 7) Neuvoa-antava komitea vetoaa viranomaisiin ja kehottaa jatkamaan toimia sen takaamiseksi, että etninen profilointi kielletään tehokkaasti ja poliiseille ja yksityisille vartiointihenkilöstöön kuuluville tarjotaan kohdennetumpaa koulusta tässä aihepiirissä (ks. kappale 123, artikla 6).
- 8) Neuvoa-antava komitea vetoaa viranomaisiin, jotta nämä kehittävät ja tarjoavat koulutusmateriaalia, myös digitaalista, joka täsmällisellä ja riittävällä tavalla heijastaa Suomen etnistä ja kielellistä monimuotoisuutta ja välttää stereotypioita. Kaikkien opettajien tulisi saada järjestelmällistä ja käytännöllistä, myös vähemmistöoikeuksia koskevaa ihmisoikeuskoulutusta, jotta voidaan tehokkaasti ja kestävästi edistää kulttuurienvälistä opetusta kouluympäristössä (ks. kappale 166, artikla 12).
- 9) Neuvoa-antava komitea vetoaa viranomaisiin, jotta ne tehokkaasti edistäisivät ja takaisivat vähemmistökielistä kansallisiin vähemmistöihin kuuluville suunnattua koulutusta, mukaan lukien korkealaatuisen koulutusmateriaalin tuottaminen. Saamen kielten opetuksen tukea kaikkialla maassa tulisi lisätä, etenkin takaamalla pysyvä ja riittävä rahoitus kielipesätoiminnalle kaikilla kolmella saamen kielellä sekä etäopetukselle, jotta niistä voidaan tehdä täydentäviä opetusvälineitä (ks. kappale 184, artikla 14).
- 10) Neuvoa-antava komitea vetoaa kaikilla tasoilla toimiviin viranomaisiin, jotta ne vahvistavat kuulemisprosessien tehokkuutta, jotta niistä voidaan tehdä oikea-aikaisia, osallistavia ja merkityksellisiä, sekä varmistamaan, että kansallisiin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä kuullaan järjestelmällisesti ja että he pystyvät osallistumaan tehokkaasti

päätöksentekoprosesseihin hallinnollisissa, politiikkaa ja lainsäädäntöä koskevissa asioissa, jotka koskevat vähemmistöoikeuksien toteuttamista (ks. kappale 192, artikla 15).

Muut suositukset

16. Viranomaisia kehoitetaan ottamaan huomioon yksityiskohtaiset huomiot ja suositukset, joita tämä neuvoa-antavan komitean lausunto sisältää.

Näiden suositusten seuranta

17. Neuvoa-antava komitea rohkaisee viranomaisia käännättämään ja julkaisemaan tämän lausunnon virallisilla vähemmistökielillä sekä jakamaan sen löydökset ja suositukset laajasti kaikkien sidosryhmien piirissä.

18. Lisäksi neuvoa-antava komitea rohkaisee viranomaisia järjestämään seurantatapahtuman tämän kuudennen raportin julkistamisen jälkeen, jotta voidaan keskustella tässä lausunnossa annettujen suositusten täytäntöönpanotavoista ja tunnistaa ne.

SEURANTAMENETTELY

Seurantatoimet ja tietoisuuden lisääminen neuvoa-antavan komitean viidenteen raporttiin sisältyvistä suosituksista

19. Neuvoa-antavan komitean viidennen raportin suosituksista ei järjestetty seurantakeskustelua. Raportti ja ministerikomitean päätöslauselma käännettiin suomeksi, ruotsiksi ja pohjoissaameksi ja julkaistiin ulkoministeriön verkkosivuilla, joilla puitesopimuksella on oma alisivunsa.¹ Neuvoa-antava komitea toteaa kiitollisena tämän erillisen verkkosivun olemassaolon ja arvostaa suuresti viranomaisten sitoutumista suositustensa saattamisesta kaikkien viranomaisten saataville. Nämä asiakirjat jaettiin myös laajasti valtion elimille ja muille sidosryhmille.²

Kuudennen kierroksen maaselonteon laadinta

20. Kuuden maaselonteko saatiin 27.3.2023. Syrjinnänvastaista neuvottelukuntaa, Kieliasioden neuvottelukuntaa, Romaaniasioden neuvottelukuntaa ja Etnisten suhteiden neuvottelukuntaa, joihin kuuluu valtion viranomaisia ja tiettyjä vähemmistöedustajia, kuultiin laadintavaiheessa.³ Neuvoa-antava komitea pitää tervetulleina vähemmistöoikeuksiin liittyviä sukupuolinäkökulmia, joita käsiteltiin selonteossa.

Maavierailu ja kuudennen raportin hyväksyminen

21. Kuudennen kierroksen raportti puiteyleissopimuksen toimeenpanosta Suomessa hyväksyttiin puiteyleissopimuksen artiklan 26(1) sekä ministerikomitean päätöslauselman (2019)49 säännön 25 mukaisesti. Tulokset perustuvat kuudennessa maaselonteossa olevaan tietoon, muihin kirjallisiin lähteisiin sekä tietoon, jota neuvoa-antava komitea sai julkisen vallan ja kansalaisyhteiskunnan lähteistä vieraillessaan Helsingissä, Inarissa ja Imatralla 15.-19.4.2024.

22. Neuvoa-antava komitea haluaa kiittää viranomaisia erinomaisesta yhteistyöstä ennen vierailua sekä sen aikana ja jälkeen, samoin kuin muita vierailun aikana tavattuja keskustelukumppaneita näiden arvokkaista panoksista. Raportin luonnos muodossa, jonka neuvoa-antava komitea hyväksyi 17.10.2024, lähetettiin Suomen viranomaisille 24.10.2024 huomioita varten Päätöslauselman (2019)49 säännöksen 37 mukaisesti. Neuvoa-antava komitea pitää tervetulleina Suomen viranomaisten huomioita, jotka se vastaanotti 27.1.2025.

* * *

23. Monia puitesopimuksen artikloja ei käsitellä tässä lausunnossa. Käytettävissään olevan tiedon perusteella neuvoa-antava komitea katsoo, että näiden artiklojen toimeenpano ei anna aiheita erityisiin huomioihin. Tätä raporttia ei tule käsittää signaalina siitä, ettei riittäviä toimia olisi tehty ja että ponnistelut tässä suhteessa olisivat vähentyneet tai jopa lopetettu. Neuvoa-antava komitea pikemminkin katsoo, että puiteyleissopimuksen velvoitteet edellyttävät viranomaisilta jatkuvaa ponnistelua. Neuvoa-antava komitea arvioi tilannetta seurannan aikana vallitsevien olosuhteiden valossa.

¹ Ks. [dedicated website on FCNM](#) of the Ministry of Foreign Affairs/Ulkoministeriö.

² Ks. [sixth state report](#), kappaleet 1-6.

³ *Ibid.*, kappale 6.

Kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen neuvoa-antava komitea on itsenäinen elin, joka avustaa Euroopan neuvoston ministerikomiteaa arvioimaan yleissopimuksen allekirjoittajamaiden toimenpiteiden riittävyyttä sopimuksen periaatteiden toimeenpanossa.

Euroopan neuvoston ministerikomitean 10.11.1994 hyväksymä ja 1.2.1998 voimaan astunut kansallisten vähemmistöjen suojelua koskeva puiteyleissopimus määrittää noudatettavat periaatteet sekä valtioiden saavutettavaksi asetetut tavoitteet kansallisten vähemmistön suojelun takaamiseksi. Yleissopimuksen tekstistä on muiden kielten ohella olemassa versiot suomeksi, ruotsiksi, saameksi, venäjäksi ja romanikielellä.

Tämä raportti sisältää neuvoa-antavan komitean arvioinnin, joka on laadittu kuudennen Suomeen kohdistuneen maavierailun jälkeen.

www.coe.int/minorities

Euroopan neuvosto on maanosan johtava ihmisoikeusjärjestö. Sillä on 46 jäsenvaltiota, joihin kuuluvat myös kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot. Kaikki Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksen, jonka tarkoituksena on suojella ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatteita. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin valvoo yleissopimuksen toimeenpanoa jäsenvaltioissa.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE